

DBR.050.9.2024.EK
Warszawa, 27 maja 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na zapytanie nr 530 Pana Marcina Porzucka, Posłana Sejm RP, w sprawie wykonywania w szpitalnym oddziale ratunkowym (SOR) badania krwi na obecność alkoholu, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

1. Czy osoba zdrowa może skorzystać z pomocy SOR w celu wykonania na życzenie badania krwi na obecność alkoholu lub innych środków? Jaki kolor wg systemu TRIAGE powinna otrzymać taka osoba? Czy można uznać ją za pacjenta SOR?

Zgodnie z § 2 rozporządzenia *w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego*¹ SOR udziela świadczeń opieki zdrowotnej polegających na wstępnej diagnostyce oraz podjęciu leczenia w zakresie niezbędnym dla stabilizacji funkcji życiowych osób, które znajdują się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

Natomiast jak wskazuje § 12 ust. 3 ww. rozporządzenia, lekarz dyżurny oddziału:

- 1) udziela świadczeń zdrowotnych w oddziale;
- 2) kieruje pacjenta na leczenie do oddziałów szpitala, w którym działa oddział;
- 3) odmawia przyjęcia do oddziału osoby niebędącej w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 4) potwierdza lub wystawia skierowanie z oddziału na leczenie w innym szpitalu;
- 5) wystawia zlecenie na lotniczy transport sanitarny.

Wobec powyższego należy wskazać, że jeśli szpital wykonuje komercyjnie badania diagnostyczne (nie powiązane z udzielaniem świadczeń osobom w stanie nagłym w SOR), to miejsce wykonywania tych badań powinno być wyznaczone poza SOR i bez wykorzystania personelu SOR, tak by świadczenia te nie zakłócały pracy oddziału ratunkowego. Osoba zdrowa, która zgłasza się do szpitala w celu wykonania ww. badania prywatnie, nie jest pacjentem SOR, co oznacza, że nie powinna być rejestrowana w SOR, ani poddawana segregacji medycznej. Nie jest też przyjmowana przez lekarza SOR.

2. Jaka jest stawka za wykonanie badania krwi na obecność alkoholu jaką NFZ płaci szpitalowi? Czy na SOR można wykonać prywatne badania odpłatne?

¹ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 czerwca 2019 r. *w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego*¹ (Dz.U. z 2024 r. poz. 336)

Świadczenia opieki zdrowotnej realizowane w SOR finansowane są w formie ryczałtu dobowego wyliczanego zgodnie z zasadami wskazanymi w obowiązującym zarządzeniu Prezesa NFZ *w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju leczenie szpitalne w zakresie świadczenia w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz w zakresie świadczenia w izbie przyjęć*². Narodowy Fundusz Zdrowia nie płaci odrębnie szpitalowi za wykonanie pacjentowi na SOR badania krwi na obecność alkoholu. Natomiast w ramach Specyficznych badań laboratoryjnych – pakietu dodatkowego, określonych w załączniku nr 4 do zarządzenia, wskazano procedurę *P31 Etylowy alkohol*. Pakiet badań dodatkowych wskazany został natomiast jako produkt jednostkowy możliwy do sprawozdania w kategorii II.

Odnosząc się do drugiej części pytania należy wskazać, że zgodnie z ustawą o świadczeniach³ podstawą udzielania świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez Fundusz jest umowa o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zawarta pomiędzy świadczeniodawcą a Funduszem. Zgodnie z ogólnymi warunkami umów⁴ świadczeniodawca udziela świadczeń przez cały okres obowiązywania umowy, zgodnie z określonym w umowie harmonogramem oraz planem rzeczowo-finansowym, a zgłoszony do umowy potencjał – sprzęt, personel – nie może być w tym czasie wykorzystywany do realizacji innych świadczeń opieki zdrowotnej, zarówno do realizacji umowy zawartej z NFZ w innym rodzaju (chyba że zapisy umowy stanowią inaczej), jak i komercyjnych. Z uwagi na fakt, iż świadczenia opieki zdrowotnej realizowane w szpitalnym oddziale ratunkowym są świadczeniami udzielanymi w trybie 24/7, nie ma możliwości realizowania w obrębie SOR innych niż wskazane w umowie świadczeń opieki zdrowotnej.

3. Ilu osobom wykonano w Polsce w 2023 roku badania krwi na obecność alkoholu na SOR? Ile z tych osób zgłosiło się dobrowolnie i chciało wykonać badanie na własne potrzeby?

Z danych statystycznych wygenerowanych z systemów informatycznych NFZ wynika, iż w 2023 r. badanie P31 Etylowy alkohol wykonane zostało w ramach SOR **210 521** pacjentom, co stanowi ok. 4% wszystkich pacjentów SOR.

Jednakże Ministerstwo Zdrowia, jak i Narodowy Fundusz Zdrowia, nie posiadają wiedzy nt. dobrowolności wykonania przedmiotowych badań. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na zakres działania szpitalnego oddziału ratunkowego oraz zasady udzielania świadczeń opieki zdrowotnej w ramach umowy zawartej z Funduszem, wskazane w odpowiedzi na pyt. 2.

W odniesieniu do powyższych zapytań należy również dodać, że zgodnie z ustawą *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*⁵ podstawą przyjęcia osoby doprowadzonej do izby wytrzeźwień, placówki lub jednostki Policji jest wynik badania na zawartość alkoholu w organizmie tej osoby, wskazujący na stan nietrzeźwości. Osoba doprowadzona do izby wytrzeźwień lub placówki jest poddawana niezwłocznie badaniom lekarskim. Jeżeli osoba doprowadzona wymaga hospitalizacji, niezwłocznie przewozi się ją do podmiotu leczniczego.

Natomiast w zakresie świadczeń udzielanych w SOR za zlecenie badań pacjentowi odpowiada lekarz SOR, opierając się na ocenie stanu pacjenta i planowanym procesie

²Zarządzenie Nr 8/2024/DSM Prezesa NFZ z dnia 26 stycznia 2024 r. z późn. zm.

³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (Dz. U. z 2024 r. poz. 146 z późn. zm.)

⁴ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 r. *w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1194 z późn. zm.)

⁵ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.)

diagnostyki i leczenia. W ramach ww. zleceń lekarz może zlecić wykonanie badań laboratoryjnych, w tym również badania na obecność w organizmie alkoholu (lub innych substancji psychoaktywnych).

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Marek Kos
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/